

รูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

A MODEL FOR PROMOTING CLASSROOM ACTION RESEARCH OF
TEACHERS IN BASIC EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE
KHONKAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4*

ธีระศักดิ์ บึงมุ่ม, จุฬารัตนภรณ์ ธนะแพทย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เกรียงไกร ปัญญาประเสริฐกุล

วิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน (จี-เทค)

Teerasak Buengmum, Chulapunporn Thanaphaet

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Kriangkrai Panyaprasoetkul

Chumphae Thai-German Technology College, Thailand

E-mail: chulapunporn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 และ 3) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 503 คน และกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ สถิติ

ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์
เนื้อหาแบบอุปนัยวิธี (Analytic Deduction)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า
สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 4 พบว่าในภาพรวมมีสภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ปัญหาโดย
ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. รูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5
ประการ คือ 1) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) การส่งเสริมให้เกิดความสำคัญของ
งานวิจัยในชั้นเรียน 3) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4) การให้ความยอมรับ
นับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู
ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

คำสำคัญ : การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน; สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the current conditions and problems in promoting classroom action research of teachers in basic education institutions under the Khonkaen primary educational service area office 4 2) compare opinions about the forms of classroom action research promotion in basic education institutions under the Khonkaen primary educational service area office 4 and 3) develop a model for promoting classroom action research in basic education institutions under the Khonkaen

primary educational service area office 4. This research was a mixed methodology research between quantitative research and qualitative research. The sample group used in this study was 503 school administrators and teachers. The target group consisted of 9 administrators of educational institutions, supervisors and experts. The instrument used for data collection was a 5 level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, mean, standard deviation and Analytic Deduction.

The research results were revealed as follows:

1. The current conditions and problems in promoting classroom action research of teachers in basic education institutions under the Khonkaen primary educational service area office 4 was found that the operating conditions were at a high level and practice problems were at a moderate level.

2. The comparison of opinions concerning the promoting classroom action research of teachers in basic education institutions under the Khonkaen primary educational service area office 4 was found that in overall aspect, there were statistically significant differences at level .01. But the overall problems were significantly different at the level .05.

3. A model for promoting classroom action research of teachers in basic education institutions under the Khonkaen primary educational service area office 4 consisted of five main components 1) paying attention to classroom action research 2) promoting the importance of classroom action research 3) responsibility to teachers who conducted the classroom action research 4) respect for teachers who conducted the classroom action research and 5) promoting career progress of the teachers who conducted the classroom action research. Likewise, the model was appropriate and could be implemented with statistical significance at the level of .01.

Keywords: Classroom Action Research, Basic Education Institution

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการนำวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ คือ ส่งเสริมสนับสนุนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอน และผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ นอกจากนี้ สถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นโดยตรงโดยมุ่งสนองความต้องการของท้องถิ่น และให้ทุกฝ่ายในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้จัดเตรียมการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำงานเป็นทีมแสดงออกอย่างอิสระโดยการทำโครงการ เป็นผู้ปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมทุกกระบวนการและทุกกิจกรรม อันนำไปสู่การพัฒนาเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการให้ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง (กุศล บัวเกตุ, 2548) ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องเป็นกลไกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เมื่อกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของครูก็ควรเปลี่ยนไปด้วย เพราะครูเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (กุศยา แสงเดช, 2545) รวมทั้งในการเรียนการสอนต้องจัดให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเรียนรู้ด้วยความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีการคิดค้นหาวิธีและทดลองใช้เทคนิควิธีๆ ซึ่งครูสามารถนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้ เพราะการวิจัยเป็นการศึกษาค้นคว้าหาความจริงอย่างเป็นระบบ ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน และช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของ พระธรรมปิฎก (2542) ที่ว่า “ชีวิตที่ดีเป็นชีวิตแห่งการศึกษา และการวิจัยเป็นส่วนสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้เกิดปัญหาการวิจัยนั้นจึงจะต้องเป็นส่วนสำคัญของชีวิตของเราไม่ใช่เป็นเพียงกิจกรรมในสังคมเท่านั้น”

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นหน้าที่หรือภาระงานอย่างหนึ่งของครูที่แสดงถึงการแก้ปัญหาทุกด้านของนักเรียน ได้แก่ ห้องเรียน นักเรียน โรงเรียน ตลอดจนความเข้าใจของครูเองในสิ่งที่ตนประพฤติปฏิบัติ โดยอาศัยวิธีการที่มีระบบและลงมือทำด้วยตนเอง สำหรับการวิจัยนั้นครูส่วนใหญ่มักลงความเห็นว่า เป็นเรื่องยุ่งยากเกินความสามารถของตนเอง ควรเป็นหน้าที่ของนักวิชาการหรือนักวิจัยเท่านั้น ครูจึงไม่เห็นความสำคัญของการทำวิจัยหรือวิจัยในชั้นเรียน (วรรณา เด่นขจรเกียรติ, 2545)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ซึ่งจะทำให้ทราบว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไรบ้าง ส่งผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนามากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนได้ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 190 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,400 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน และครูผู้สอน จำนวน 331 คน รวมจำนวน 468 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมาโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับโครงสร้าง หรือชุดขององค์ประกอบที่มีตัวแปร หรือปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 1. ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน 2. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 3. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน 4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัยวิธี (Analytic Deduction)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานรูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ในภาพรวมมีสภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ปัญหาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. รูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ 1) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน 3) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4) การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำ

วิจัยในชั้นเรียน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย คณะผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานรูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ แต่อาจจะไม่ได้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนหลังทำวิจัยเสร็จ ทำให้ครูไม่มีทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องนัก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิตา ภูจันทร์หา (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านตากิม อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าก่อนการดำเนินการพัฒนาครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนควรมีนโยบายที่ชัดเจนโดยให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน กำหนดให้บุคคลหรือหน่วยงานในโครงการสร้างการบริหารโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน กำหนดนโยบายให้นำผลงาน วิจัยในชั้นเรียนมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของครู ผู้บริหารเน้นย้ำนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมครูอยู่เสมอ กำหนดให้ใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน จัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดให้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นหัวข้อหนึ่งในการศึกษาดูงานของครู ผู้บริหารให้ความสนใจสอบถามและติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีผลงานวิจัยที่เป็นแบบอย่างแก่ครูผู้สอน ผู้บริหารให้ความสนใจสอบถามและติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีผลงานวิจัยที่เป็นแบบอย่างแก่ครูผู้สอน

1.2 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำคัญของงานวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวปฏิบัติในการทำวิจัยใน

ชั้นเรียน จัดหาหนังสือ ตำราและเอกสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูได้ศึกษา จัดให้มีการประชุมที่ปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตแก่ครู เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดหาและแต่งตั้งที่ปรึกษาคำแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู จัดห้องทำงานที่รวบรวมเอกสารในการศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษวัสดุที่ใช้ในการพิมพ์ เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครู จัดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับพิมพ์งานในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู และจัดหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครู

1.3 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารควรติดตามความก้าวหน้าระหว่างที่ครูกำลังทำวิจัยในชั้นเรียน ให้กำลังใจครูระหว่างทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการประสาน และอำนวยความสะดวกในระหว่างที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความช่วยเหลือดูแล แก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้เวลาให้ครูได้มีโอกาสทำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้ครูได้วิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระวิชาที่สอน และจัดให้มีการประสานสัมพันธ์ความคืบหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

1.4 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารควรยกย่องชมเชยครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ประชุมครูและที่สาธารณชน ให้รางวัลหรือเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณครูมีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูมีโอกาสเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมครู เผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในเอกสารต่างๆ ทั้งในสถาน ศึกษาและชุมชน ส่งเสริมให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นผู้นำด้านการวิจัยในชั้นเรียน แต่งตั้งให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นครูฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นผู้แทนสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมด้านการวิจัย

1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ พิจารณาให้ความดีความชอบครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นกรณีพิเศษ ส่งเสริมให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และส่งเสริมให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้รับแต่งตั้งเป็นกรอบการวิชาการในองค์กรต่างๆ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่าในภาพรวมมีสภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ปัญหาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีเพศและวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติและตระหนักถึงความสำคัญต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรณี ฮาตระกูล (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการเปรียบเทียบสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ชั้นที่มีปัญหามากที่สุด คือ ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนรู้ รองลงมา คือ ชั้นการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและความต้องการและชั้นการนำผลงานการวิจัยไปใช้ตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมชั้นที่มีปัญหาสูงสุด คือ การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำผลงานการวิจัยไปใช้

3. รูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ 1) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) การส่งเสริมให้เกิดความสำคัญของงานวิจัยในชั้นเรียน 3) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4) การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยในชั้นเรียนเกิดจากความต้องการที่จะพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดผลกับผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น เหมาะสมขึ้นและมีคุณค่ามากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้คุณภาพของการศึกษาสูงขึ้น การวิจัยในชั้นเรียนคือ การวิจัยโดยครูผู้สอนในห้องเรียนทำวิจัยกับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนวิชาที่ครูรับผิดชอบ เริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ และเสร็จสิ้นที่คิดค้นนวัตกรรมแก้ปัญหาได้ และการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยทางด้านสังคม เป็นพื้นฐานการดำเนินงานของกลุ่ม ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงเงื่อนไข ผลที่ได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอน (กรมวิชาการ, 2543) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการปฏิบัติการการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้นักเรียน โดยครูผู้สอนซึ่งเป็นการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมี

แผนการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน โดยใช้นวัตกรรมที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาอย่างจริงจัง

สรุป

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ 1) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) การส่งเสริมให้เกิดความสำคัญของงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 3) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4) การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมการรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
3. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน
5. ผู้บริหารควรส่งเสริมการรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการวิจัยในชั้นเรียนกับครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง
2. ควรศึกษาแนวทางการวิจัยในชั้นเรียนกับครูผู้สอนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขรูปแบบการทำวิจัยในชั้นเรียนกับครูผู้สอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ที่สุด: แนวทางสู่การปฏิบัติ เอกสารชุดปฏิรูปการเรียนรู้ลำดับที่ 2 โครงการปฏิรูป
การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุศยา แสงเดช. (2545). แบบฝึกหัดคู่มือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.
- กุศล บัวเกตุ. (2548). สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ฐานิตา ภูจันทา. (2558). การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านตากิม อำเภอกง
จังหวัดนครราชสีมา. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรณี ฮาตระกูล. (2559). สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2542). การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของประเทศ
ไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- วรรณดา เด่นขจรเกียรติ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการใน
ชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยา

Journal of Buddhist Education and Research : JBER

ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2563

[86]

Vol. 6 No. 1 January - June 2020

นิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.